

հարիւրաւոր ճիւղերը սրարչաւ
վազքը Պատրիարքը արդէն հասած
էր թափօրին առջեւ. որոտընդոստ
ծափերն ու «կեցցէ Պատրիարքը կո-
չերը կը թնդացնեն օդը: Ամէն մարդ
Պատրիարքը տեսնելու տեսչէն կը
փութայ դէպի քաղաքակրթութեան
վրանները, ուր նա սիկարիւս և թէ-
յով հիւրասիրտուելէ և նկարուելէ վերջ
կուսակալին հետ միասին եկաւ քա-
ղաք և այցելեց նախ կառավարչա-
տունը: Իսկ թափօրը անոջ ետեւէն
ուղղակի եկաւ և կանգնեցաւ եկեղե-
ցիին դուռը ազգային իրանութեան
կողմէ կանգնուած կամարին առջեւ:

Բոլոր քրիստոնեայ եկեղեցիներու
դանակները կը զօղանջէին աւետելով
Ամեն. Պատրիարքի գալուտը: Բազ-
մութիւնը հետզհետէ կը խոնուէր ժա-
մին դուռը: Կէս ժամ վերջ Սրբազանը
վերադարձաւ կառավարչատունէն դէ-
պի հայոց եկեղեցին, ուր կարճ քա-
րոզ մը խօսեցաւ, շնորհակալութիւն
յայտնեց կարնոյ հասարակութեան
այդ համակրական ընդունելութեան
համար և խոստացաւ դարձեալ խօ-
սիլ ժողովրդեան և կատարել իր վը-
րայ դրուած պարտականութիւնները:

Ամեն. Պատրիարքը, քարոզէն
վերջը քանանայից և գարաց գասի
առաջնորդութեամբ բարձրացաւ ազ-
գային առաջնորդարան:

Հոն նախ խօսեցաւ առաջնորդ
Սմբատ եպիսկոպոս, շնորհաւորեց և զը-
նանատեց կատարուած ազգ. ընդ-
րութիւնը յանձին նորընտիր Պատ-
րիարքին:

Անկէ վերջ Երեսի. Ժողովի Դի-
ւանի, Վարչութեան և Ռուսացութեան
կողմէ զնանատակներ եղան, մաղ-
թելով պատրիարքական ծանր ու պա-
տասխանատու կողմին արժանավա-
յել գործունէութիւն, ետանք ու կո-
րով:

Պատրիարքը ի պատասխան այդ
բոլորին արտասանեց գեղեցիկ ու
բովանդակալից ճառ մը: Երբին Սըր-
բազնութիւնը յայտնեց որ ինքը ըլ-
լալով դաւաճողի, ապրելով ու պաշ-
տանավորելով դաւաճողի մէջ, ծանօթ
անոր ցաւերուն ու կարիքներուն, ո-
րոնք վերանորոգուած կը գտնէ իրեն
մէջ ներկայ պատոյտով, պիտի ըլլայ
անուշադաւաճող պատրիարքը և ոչ
թէ Պոսոյ պիտի գործէ անոր համար:

Այն ուխտը, զոր պիտի ընէ իբրև
Պատրիարք ինքը վաղուց ըրած է,
աշխատած է օգտակար ըլլալ իրեն
բոլոր պաշտանավորած վայրերու մէջ
իրեն առաջնորդ, բայց թէ պիտի
կարենայ իրեն Պատրիարք օգտա-
կար ըլլալ, այդ ծանր բեռը արժա-
նաւորապէս կրել, օտիկա ապագան
ցոյց կուտայ, բայց ինքը իրեն ուխ-
տը պիտի շարունակէ, պիտի աշխատի
Ինկատի պիտի ունենալ պարագայ
մըն ալ, շարունակեց սրբազանը, ժօ-
տաւորապէս որ ես սահմանադրական
Պատրիարք մըն եմ և հետեւապէս
պիտի գործեմ ժողովրդի, անոր պաշ-
տանական մարմիններու ու հասարակ-
ական գործիչներու հետ միասին,
որքան անոնք համերաշխաբար ուժ-
տան ինձ, ու աջակցին այնքան ժօ-
տանդուն պիտի գործեմ և արդիւնա-
ւոր պիտի ըլլայ իմ գործունէու-
թիւնը:

Ապա Ն. Սրբազնութիւնը շնորհա-
կալութիւն յայտնեց բոլոր սիրալիր
ու համակրական արտայայտութիւն-
ներուն համար:

* Ետթեւան ընթացքին Պատ-
րիարքը փոխադարձ այցելութիւններ
տուաւ քաղաքիս հիւպատոսներուն և
պաշտօնական մարմիններուն: Ուր-
բաթ իրիկուն Ն. Սրբազնութիւնը
այցելեց նաև «Յառաջ» խմբագրա-
տունը:

ՄԵԾ ՅՈՐԲԵԼԵԱՆԸ ՎԱՌՄԱՅԻ ՄԵՋ

ՎԱՌՆԱ, 14 Հուլիս. 913

Համազգային Տօնին առթիւ՝ տեղ-
ւոյս բազմաթիւ Հայ դադուիքն ալ
խորապէս յուզուած ու խանդավառ-
ուած հանդէս մը ունեցաւ:

Չունայելով որ անբող տարեշրջան
մը փակուած մնացած էր վարժարանն
ու հաղիւ տասն օր առաջ վերաբաց-
ուած ու դաստանդութիւնները սկըս-
ուած էին, ուսուցիչները ամեն զոհո-
ղութիւն յանձն առած էին թէ՛ դա-
սախօսութիւնները շարունակելու և
թէ՛ համեստ հանդէս մըն ալ պատ-
րաստելու: Ասիկա զնանատութեան
արժանի էր արդարև:

Եւ վառնայի Հայ հասարակու-
թիւնն որ Ս. Պատրարքի արարած
զուգնէն շատ աստիճանով խոնուած
էր եկեղեցւոյ տաճարին հանդէպ և
յոտնկայս կ'աղօթէր իր ազգային
անձան Սուրբերուն համար, վար-
ժարանիս սաներու և սանուհիներու
պարտաստած համեստ բայց յուզիչ
հանդէսը տեսնելով զօհ սրտով մը
մեկնեցաւ:

Խօսեցան Բէօտլէնէի ուսուցիչը
որ պատահաբար քաղաքս կը գտ-
նուէր, վարժարանի տնօրէն ու-
սուցիչը՝ արար Արմէն Շիտանեան:
Երկուքն ալ օրուան մեծութիւնը դըր-
ուատեցին: Վարժարանի տնօրէնը,
ի մէջ այլոց, ըսաւ, «Վառնայի Հայ
դադուիքն այս երաստադիտական
ցոյցը թող Բրիտանոսի պնակին մէջ
նետուած ազգայն աջրիկն լուծան
ըլլայ... ան մեծ է, ան նուիրական
է, քրօնէակ սրտանց կը կատարուի:

Յետոյ կուռւմ ըրաւ որ ժողովրդ-
եան ամեն դասակարգներն այ համա-
ձայնին և «ազգային կրթական ֆոնտին
համար հանգանակիչ մարմին ընտրեն,
Այս բարերար կոչը թելադրուած էր
թաղական Խորհրդոյ Ատենապետին
կողմէն: Այս պատճառաւ կը հաւա-
տած թէ իր արդիւնքը յուսացուածէն
աւելին պիտի տայ: Եւ վառնայի հա-
յութիւնն ալ՝ այդ նուիրական պար-
տականութիւնը կատարելով, միայն
իր ճշմարիտ ազգասիրութեան ապա-
ցոյցը տուած պիտի ըլլայ:

Այս առթիւ, յարգելի տնօրէնը
նկատել տուաւ թէ վարժարանն ու
նէր բաւական թիւով աղքատիկ սա-
ներ ու սանուհիներ, որոնց ծնողքը
ի վիճակի չէին դասական առարկաներ
գնելու: Անկից քանի մը տարիներ
առաջ, ըսաւ ան, Սանուց ընկերու-
թիւն մը կայ եղբր որ այսօր բոլորո-
վին կազմաւորուած էր վիճակի մը դա-
տապարտուած է: Այդ գործը կազ-
մակերպուելով եթէ շարունակուի,
ընկերն ընկերոջ և ընկերուհի ընկե-
րուհիին օգնելու գեղեցիկ դադավարն
իրագործած պիտի ըլլայ:

Տպաւորութիւնն ա՛յն եղաւ որ
եկեղեցւոյ սեմին վրայ պնակ մը
դրուեցաւ իսկոյն և մօտ 35 ֆրանքի
գումար մը հաւաքուեցաւ ի նպաստ
Սանուց ընկերութեան և փափաք
յայտնուեցաւ զայն կազմակերպելու:

Ամենէն ետքը հանդէսը փակեց
տեղւոյս աւագերէց քահանան Արժա-
նապատիւ Տէր Սարգիս հայր կա-
րիպետը: Եկեղեցւոյ այս արժանաւոր
պաշտօնեան յուզիչ շնչտով մը հայ-
րական յորդորներ տուաւ ժողովրդ-
եան ըսաւ. «Դուք, դաւակներս,
դուք երջանիկ էք որ ազգին փառքը
կը վախէք այսօր մեր սուրբ հայրե-
րու կանգնած տաճարին մէջ: Իմ հայ-
րական բազմանքս է որ վառնայի
հայութիւնը ըլլայ աւելի՛ կրթասէր:
Ըլլայ աւելի՛ յատաճաղէմ ու լուսա-
ւորեալ և ըլլայ աւելի՛ ազգային հաս-
տատութեանց զօրավիգ և նախա-
ձայնագիրս:»

Լ. ՆՈՒՆՆԻ

ՏԵՂԱՓՈՒՆՆԻ ՍՐԲԱՋԱՆԸ ԵՐԷԿ ԿՈՒ-
տու, ինչպէս տեղեկացանք, գաջած
է վարչապետ Սայիտ Հալիմ փայազի
Ենիի դուրի պարտնքը և դարձեալ
տեսակցած է Ատաբէշարի դատա-
պարտեալներուն մասին: Վարչապետը
կրկին հաւաստիքներ տուած է:

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԿԻ Կրկնախմբի հա-
տած է արդէն և այսօր պիտի ծանանէր
Տրապիզոն, ինչպէս կը տեղեկանանք
Պատրիարքարան հասած հեռագրէ մը:

ԵՐՈՒՍԱԿԱՆԻ Խնամակալութիւնը
երէկ առտու հաւաքական իր առաջին
ներստը գործարկ և խորհրդակա-
նութիւններ կատարելու պայմաններ
բարեբող Խորհրդարան մասին: Եստու
ինտամակալութեան պատուիրակութիւն
մը պիտի ներկայանայ այսօրուան
Խան Ժողովին և իր տեսակէտը պի-
տի պարզէ:

ՍՍՏՏԱՆԻ «Երկունք» թիւ 4-5
Հոկտ. Ետեմ. միացեալ թիւերը ճիխ
պարունակութեամբ Դին 3 դր:

ՍՍՏՏԱՆԻ «Կալուսի տարեցոյցը»,
1914 Ն. տարի, Ի պէտս բարձրագոյն
ուսանողաց կազմակալան վարժարանի
վաւերացեալ Ազգ. Պատրիարքարանի
Ուսում. Խորհուրդէն, հաստատու
Ազգ. Պատկաւելի Ժողովին և զնա-
խառնայ Ն. Վ. Պօղոս Նուպար փա-
շայէ, բազում երգիծական յօդուածներ
բազմաքաղուծ ծաղրանկարներ, Պոլիս
5 դր.: գաւառ 6 դր.: Կեդրոնաանգլի
Նազարէթ Այնեան, Պոլիս:
ՊԱՇՏՈՆ ԿԼ ՓՆՏԻԷ մէկը որ
գրած է Հայերէն, Թուրքերէն, ունի
մաքուր դիր և գրութիւն, և փորձա-
նութիւն պետական ամէն ճիւղերու
գործառնութեանց մէջ: Դիմել խըմ-
բագրատուն:

ՏԵՂԱՓՈՒՆՆԻ ԹԻԻԻԻ.— Ազգ. Հի-
ւանդանոցի վերաբուժական Տօքթ.
Լ. Ան Է. Մալխասեան իր դարմանա-
տունը փոխադրած է, Բերա Սազըզ
Աղած թիւ 37:

ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆ Թղթակից տոմարա-
կալ մը պաշտօն կը փնտոն վաճառա-
տան մը մէջ: Լաւ գիտէ Օսմաներէն,
Հայերէն և Ֆրանսերէն լեզուները:
Դիմել խմբագրութեան Ա. Բ. հաս-
ցէ՞՞:

ԹՐԲԱՆԱՅ ՈՒՍՈՒՑՁԱԿԱՆ միու-
թեան Գում-դարուի մասնաճիւղին
ընդհ. ժողովը տեղի կ'ունենայ 30
այս իրիկուն ժամը 4 ուկտեմբ. (Բ. Ն.)
Մայր վարժարանի սրահին մէջ: Կը
հրաւիրուին անդամները, չըջանի բո-
լոր ուսուցիչներն ու ուսուցչուհիները
անխտիր:

ՏՄԱՌՈՒ Կը լսենք մահը կովկա-
սական մտաւորականներէն Պ. ԿՈՍ-
ՏԱՆԴԻՆ ԽԱՏԻՍԵԱՆԻ, որ ատեն մը
Հ. Յ. Դաշնակցութեան անդամակ-
ցելէ ետքը թէեւ քաշուած էր գոր-
ծօն կեանք մը ունենալէ, սակայն
միշտ ազատամիտ անձ մը մնացած է:
Անդուական ընտանիքի մը զաւակ,
ինչպէս նաև հօրաքննողին է Թիֆ-
լիսի այժմու քաղաքապետ Պ. Ա.
Խատիսեանի: Հիմնած է Թիֆլիսի
Ձանկ օրաթերթը և Պապուի Ձայնը:
մեծ յարգ կը վայելէր Ռուսահայերու
մէջ: Իրեն երկրակալ թի կարող
մէկն էր: Մեր ցաւակցութիւնները
Թիֆլիսի քաղաքապետ Պ. Ա. Խա-
տիսեանի իր պարագաներուն:

ՏՄԱՌՈՒ Կը լսենք մահը կովկա-
սական մտաւորականներէն Պ. ԿՈՍ-
ՏԱՆԴԻՆ ԽԱՏԻՍԵԱՆԻ, որ ատեն մը
Հ. Յ. Դաշնակցութեան անդամակ-
ցելէ ետքը թէեւ քաշուած էր գոր-
ծօն կեանք մը ունենալէ, սակայն
միշտ ազատամիտ անձ մը մնացած է:
Անդուական ընտանիքի մը զաւակ,
ինչպէս նաև հօրաքննողին է Թիֆ-
լիսի այժմու քաղաքապետ Պ. Ա.
Խատիսեանի: Հիմնած է Թիֆլիսի
Ձանկ օրաթերթը և Պապուի Ձայնը:
մեծ յարգ կը վայելէր Ռուսահայերու
մէջ: Իրեն երկրակալ թի կարող
մէկն էր: Մեր ցաւակցութիւնները
Թիֆլիսի քաղաքապետ Պ. Ա. Խա-
տիսեանի իր պարագաներուն: